

ОРГАНИЗАЦИЈА НА РАБОТОДАВАЧИ НА МАКЕДОНИЈА
ORGANISATION OF EMPLOYERS OF MACEDONIA

ИЗВЕШТАЈ

за работењето на
Организацијата на работодавачи на
Македонија (ОРМ)
во 2013 година

Скопје, март 2014 година

Организацијата на Работодавачи на Македонија (ОРМ), во текот на 2013 година успешно реализираше голем број активности кои произлегуваат од остварувањето на предвидените цели и задачи согласно Законот за работните односи и Статутот на ОРМ. Во прилог се наведени некои од позначајните активности на ОРМ реализирани во текот на годината:

Здруженија

Во ОРМ досега се формирани следниве здруженија: Здружение за комунални дејности, Здружение за тутунско стопанство, Здружение за текстилна индустрија, Здружение за кожарска и чевларска индустрија, Здружение за заштитни работилници, Здружение за угостителство и кафетерии, Здружение за земјоделство и прехранбена индустрија, Здружение за градежништво и производство на градежни материјали, Здружение за хемиска индустрија и Здружение за хартија, графичка дејност, Здружение за финансиско посредничка дејност- банки и осигурителни и Здружение за енергетика и Здружение за трговија.

II . Колективни договори и решение за репрезентативност

Согласно измените во Законот за работни односи, Општиот колективен договор и Законот за минимална плата имавме обврска да ги усогласиме ОКД и КД на ниво на гранка.

Усогласени и објавени во службен весник се:

Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството.

КД за тутунска Индустрија

КД за хеминска Индустрија

КД за текстилна индустрија

КД за кожарска индустрија

КД за земјоделие и прехранбена индустрија и

КД за енергетика

Потпишана Спогодба за измени и дополнување на КД за банки.

Во тек е усогласувањето кај:

КД за хотели и ресторани

КД за заштитни друштва и

КД за комунални дејности

Решениа за репрезентативност согласно ЗРО на ниво на гранка-издадени од МТСП се вкупно 15, од кои издадени во 2012 се за , градежништво, земјоделие, лов и риболов, објекти за сместување-хотели и трговија на мало и големо.

III. Работењето на Економско социјалниот совет

Организацијата на Работодавачи на Македонија (ОРМ) како единствена организација на работодавачи која ја докажа својата репрезентативност учествуваше на сите седници на ЕСС во текот на 2013 година.Доставени беа следните барања,

На седниците на ЕСС Разгледувани и усогласени се

изменување и дополнување на Законот за работни односи, во делот за,
-“електронски образец М1/М2 испечатен од системот на АВРМ во членот 22
- За вршење на сезонска работа може да се заснова работен однос и без јавно огласување, но најмногу до 90 дена.”

- Работодавачот кој има под 25 вработени е должен да води евидентен лист за присуство на работа на работниците со наведување на податоци за почетокот и завршетокот на работното време."

- При прераспределба на работното време за вршење на сезонска работа, работното време не може да биде подолго од 12 часа дневно или 55 часа неделно, за време не подолго од четири месеци.

- На работникот кај кого е утврдена намалена работна способност за 50%, согласно прописите за пензиско и инвалидско осигурување, има право на скратено работно време или да биде распределен на друга соодветна работа, со право на плата согласно колективен договор.

- од ОРМ имаше забелешки во однос на последните измени и дополнувања на ЗРО, посебно во делот на износот на основната плата, спогодбениот престанок на работен однос, пријавата на прекувремената работа и образецот ППР. Поради проблемите со кои се соочуваат во примената на ЗРО, ни беше потенцирано дека секогаш се на располагање за било какви недоразбирања, толкувања на одредбите, а се во тек прилагодувања на системот за можност од електронско евидетирање на прекувремената работа, дека е во тек изработка на Правилник со Обрасци која веќе наредната недела ќе биде доставена до Секретаријатот за законодавство.

- Беше разгледуван Предлог на законот за заштита од вознемирување на работното место.
- Декларација за билатерална соработка помеѓу Министерството за труд и социјална политика и Министерството за труд од Кралството Белгија од областа на трудот.
- Предлог на Закон за изменување и дополнување на Законот за работните односи. Текст на одредбите од Законот кои се менуваат

-застареноста на роковите за отказ од лични причини

- измени во однос на можноста за користење на дополнителни три месеци по барање на вработената корисник на породилно отсуство

Предлози од Организацијата на работодавачи на Македонија доставени од Цементарница "УСЈЕ" АД Скопје На седницата беа разгледувани и барањата поднесени од ОРМ,

По предлогот - на работникот со возраст над 57 години кој работи тешки физички работи, работодавачот да му се исплаќа надомест во висина на износот на пензија до остварување на правото за редовно пензионирање согласно закон, на седницата се заклучи, предлогот да се достави до Комисијата за законите од трудовата свера, која е во рамките на ЕСС, да го разгледа предлогот, да направи дополнителна анализа во консултации со претставници од Фондот за пензиско-инвалидско и Фондот за здравствено осигурување и да го подготви предлогот за следната седница на ЕСС.

- Иницијативи од компании

За барањето

Да се измени член 8 од Општ колективен договор (ОКД) за приватниот сектор од областа на стопанството, кој се однесува на прераспределување на работникот на друго работно место со писмен акт на работодавачот-**се предложи** од членовите на ЕСС да се врати членот од ЗРО за прераспоредување пред измените на ЗРО од 2005 година.

За барањето

Да се измени и дополни член 24 од Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството, во насока работодавачите во зависност од нивните потреби и финансиски можности, самите да одлучуваат дали на вработените да им го исплаќаат утврдениот надоместок или како замена да даваат на вработените дополнителен слободен ден, **се заклучи** – како што веќе Министерството за труд и социјална политика го даде одговорот, дека Во врска со барањето за измена на член 24 од Општиот Колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството, **треба предлозите за измена и дополнување** да се доставуваат до учесниците, односно потписниците на колективниот договор. **Членовите на ЕСС од страна на синдикатот и на седницата беа категорични дека за тој член како социјални партнери досега сме преговарале и во овој момент не се согласуваат со бараните измени од страна на работодавачите.** Се заклучи дека првиот предлог дополнително ќе се доработи на Комисијата за работни односи во рамките на ЕСС, а вториот не се прифати.

- На 30ти септември во Гостивар Формиран ЛЕС Гостивар
- Формиран ЛЕС на општина Гази Баба
- На 18 декеври, формиран ЛЕС на град Скопје

IV. Учество на годишната меѓународна конференција на МОТ

Во Женева, во јуни 2013 год. Трипартитна делегација од Македонија од репрезентативните социјални партнери меѓу кои ОРМ учествуваше на конференцијата.

форуми на граѓанското општество, социјалните партнери и Владата-ЗКК

- Седми состанок на Заедничкиот консултативен комитет за граѓанско општество на ЕУ и Република Македонија. Брисел, 13 март 2013 година. Извештај за младите и образованието во Република Македонија, од Белинда Николовска (ко-претседавач на ЗКК; група - работодавачи)
- Осми состанок на Заедничкиот консултативен комитет за граѓанско општество на ЕУ и Република Македонија Скопје, 22 октомври 2013

Невработеноста кај младите: заеднички предизвик за земјите членки на ЕУ и земјите кандидати за членство во ЕУ(ко-претседавач на ЗКК; група - синдикати)

Остварена соработка со МОТ преку семинари и работилници на тема :

- Учество на Белинда Николовска на обука организирана од МОТ на тема – Меѓународни трудови стандарди од 27 мај до 5 јуни, во Торино и Женева.
- Студиска посета организирана од МОТ во ноември во Ирска-претставник од ОРМ Татјана Димов од Осигурување Македонија на тема-Мирно решавање на работни спорови.
- Од 10 до 13 декември одржана обука од страна на МОТ во Торино за Законот за мирно решавање на работни спорови-Медијацијата .Од ОРМ учествуваше Николина Миланова од Стопанска банка,член на ЕСС.
- Брошура, Бизнис приоритети за побрз развој
На 14ти ноември 2013 година во Музејот на македонска револуционерна борба во Скопје од страна на Организацијата на работодавачи на Македонија ,поддржана од Меѓународната организација за труд беше одржана конференција за подобрена бизнис клима за оддржливи претпријатија во Македонија. На конференцијата беа напоменати петте приоритети за подобрување на бизнис климата во државата: подобрување на правната регулатива, владеење на правото на сопственост, поголем пристап до финансиските услуги, лојалната конкуренција и претприемничката култура

V. Проекти

Проект , "Создавање на услови за користење на реформски алатки на ЕУ во Македонија преку трансфер на словачкото искуство" (COCURT)

- Завршна конференција по проектот КОКУРТ“Создавање услови за користење на Европските реформски алатки за пазарот на труд во Македонија преку трансфер на словачко искуство”

Крајниот резултат на проектот е можноста на јавно-приватните професионалци да се запознаат со искуството на Словачка од примената на Европскиот кредит систем за стручно образование кој овозможува признавање на квалификации здобиени преку неформалното образование и кој е основа на реформите кои имаат цел да ја зголемат вработеноста и да овозможат поголема мобилност на европскиот пазар на труд. Мобилноста на европскиот пазар на труд е овозможена со интернет платформата ЕУРЕС на центрите за вработување во ЕУ земјитеОРМ како легитимен социјален партнер и член на Заедничкиот консултативен комитет на Македонија дел од Европскиот економски социјален совет годинава го подготви извештајот за младите и вработувањето во

Македонија. Врз основа на тој извештај европските членови од ЕКОСОК ги дадоа препораките за движењето на Македонија на патот кон ЕУ.Токму овој проект помогна за подготвување на извештајот во борбата против невработеноста која е долгогодишен проблем во услови на светска економска криза. Проектот овозможи поврзување на работодавачите, граѓанскиот сектор, агенцијата за привремени вработувања и јавниот сектор- АВРМ преку Центрите од Штип, Скопје, Велес, Битола и Струмица) обучените обучувачи да го пренесат словачкото искуство во подготовка на невработените полесно да дојдат до своето вработување.

- Проекти на кои е аплицирано од страна на ОРМ во текот на 2013

1.Проект, Согласно декларацијата за општествена одговорност на АД ЕЛЕМ-Скопје, на тема - “И компаниите придонесуваат за здрава животната средина”(одбиен)

2,Проект на Владата-Зголемување на економскиот раст и конкуретноста на трајна основа, повисока стапка на вработеност, пораст на животниот стандард и квалитетот на живеење преку:

- Спроведување на активни политики за вработување во функција на зголемување на знаењето и квалификации на работната сила на тема- “Чекор до иден претприемач” (одбиен)

3, Проект Европски инструмент за демократија и човечки ресурси(ЕИДХР) на тема -Транспарентно извршување на граѓанското пензиско право во Македонија (одбиен)

4, Проект на УСАИД-Поддршка за граѓански организации што дејствуваат како демократски јадра во нивните заедници -Општествено одговорни граѓани и претпријатија, (одбиен)

5, Проект ИПА-Развој на човечки ресурси-Премостување на јазот помеѓу чените од малцинските групи и пазарот на трудот преку тренинг програми за реквалификација и самовработување –во тек

VI. Работата на Управниот одбор во 2013, заклучоци, ставови и прашања за актуелни проблеми и други активности

1. Разгледување на последните измени во ЗРО.
2. Разгледување на предлог измените на ОКД за приватниот сектор од ОРМ со предлог измените на ОКД за приватниот сектор доставени од Сојузот

- на синдикатите на Македонија(ССМ) и градење на стратегија за преговори.
3. Обраќање на г. Горан Лазаревски, заменик-директор на проектот и раководител на компонентата за јавно-приватен дијалог на тема-проектот на УСАИД по коментите Поддршка за извозот и Јавно приватниот дијалог - НСКП.
  4. Разгледување на предлог иницијативата од Титан-Цементарница Усије, за предлог измените од областа на работното законодавство за решавање на проблемот со постарите работници и работниците кај кои е намалена работната способност кои неможат да ги исполнуваат своите работни задачи.
  5. Разгледување на законот со кој се утврдуваат државните празници на Република Македонија и другите празници и се определуваат неработените денови на празнувањето.
  6. Информација по предлог измените на ОКД за приватниот сектор .

VII. Организација и учество на членките на ОРМ на семинари, работилници и проектни активности

Стратегија за класификација на професии

Стратегија за претприемништво и иновативност

VIII. Номинирани членови во домашни институции и проекти

Институција	Тело	Член	
МТСП	ЕСС	Дарко Петровски – ЕВН Николина Милановска - СБ Ангел Димитров - Влатко Ѓорѓиевски – МИК 4 заменика	
МТСП	Комисија за утврдување на репрезентативност	Белинда Николовска Ивица Медарски – Осиг. Македо. Дарко Петровски – ЕВН	
МТСП	Работна група за ЗРО	Ангел Димитров Предраг Милосављевиќ – СП	
МТСП	Работна група – Закон за мобинг	Ивица Медарски	
МТСП	Работна група за АПВМ	Јасна Мишевска	
МТСП	Работна група за мониторинг на процесот на ангажирање на сезонски работници преку АВРМ	Белинда Николовска	
МТСП	Интер ресорска консултативна и советодавна група за еднакви можности за мажите и жените	Белинда Николовска	
ЕЕСС	ЗКК	Ангел Димитров Белинда Николовска Светлана Ристовска Антиќ - зам Сузана Игњатовиќ Алексовска зам	
ВЛАДА	Совет за безбедност и здравје при работа/ сл. Ве. 36, 6 март 2013	Кире Ицев - Алколоид Ана Костовска – СП Игор Гиевски - ЕВН Владо Додевски - Заповим	

ФПИО	Управен одбор	Стојанче Стојанов - БИМ	
АВРМ	Управен одбор	Ангел Димитров Димитар Поповски	
МОН	Одбор за акредитација на високо образовни програми	Светлана Ристовска Антиќ	
МОН ???	Совет за реформи во високото образование по проект "Градење на капацитетите за зголемена вработеност "	Белинда Николовска –член Светлана Ристовска Антиќ – зам. член	
МОН ЕТФ -Радмил Поленковиќ	Управно тело за Стратегија и Акциски план за претприемничко учење	Светлана Ристовска Антиќ	
МОН Раф. Консалт.	Меѓуресорската координативна група за професионални квалификации	Светлана Ристовска Антиќ Белинда Николовска зам	
МОН Проект на Британски совет - Радмил Поленковиќ	Меѓуресорската група за анализа на наставните планови и програми во високото образование и потребите на пазарот на трудот со цел подигање на нивото на меѓусебна сообразеност во Република Македонија	Белинда Николовска	
МОН	Советот за развој и финансирање на високото образование	Светлана Ристовска Антиќ Белинда Николовска зам	
МОН	Работната група на НРК	Светлана Ристовска Антиќ	
МОН			
МЗЗПР	Советодавно тело од проект Градење на капацитетите за БЗР	Ангел Димитров	
МЛС	ЗК за следење на ИПА - Бугарија	Сузана Игњатовиќ Алексовска Белинда Николовска зам	

- Во АВРМ, во групата за подготвување на Правилникот за трошоци по Законот за вработување на странци од ОРМ номиниран Дарко Петровски-член на ЕСС.
- Претставување на новиот консултант на ОРМ –Сузана Игњатовиќ Алексова
- Престанок на работен однос во ОРМ на Јасна Мишевска која беше примена на одредено време.
- Преселена извршната канцеларијат во истата зграда на СКМ од 4ти на 2ри кат, канцеларија бр,22.

Изготвиле,
Белинда Николовска
Светлана Ристовска Антиќ
Март.2014, Скопје

Претседател
Ангел Димитров